

Sprawozdanie z pracy Ośrodka Studiów, Analiz i Informacji

Naczelnej Rady Lekarskiej w 2011 r.

Ośrodek Studiów, Analiz i Informacji Naczelnej Rady Lekarskiej został powołany uchwałą Nr 27/10/VI z dnia 25 czerwca 2010 r.

Zadaniami Ośrodka są m.in:

- 1) prowadzenie badań socjologicznych i statystycznych środowiska lekarskiego;
- 2) prowadzenie analiz demograficznych dotyczących lekarzy i lekarzy dentystów;
- 3) monitorowanie wyników badań dotyczących środowiska lekarskiego przeprowadzanych przez inne podmioty;
- 4) sporządzanie raportów i opracowań analitycznych dotyczących zjawisk socjologicznych i demograficznych w środowisku lekarskim;
- 5) przygotowanie informacji o wynikach badań opinii publicznej na temat środowiska lekarskiego;
- 6) prowadzenie stron internetowych na portalu Naczelnej Izby Lekarskiej zawierających w szczególności informacje oraz raporty przygotowane przez Ośrodek.

Zadania te Ośrodek realizuje we współpracy z:

- 1) organami Naczelnej Izby Lekarskiej oraz okręgowymi izbami;
- 2) instytucjami prowadzącymi badania socjologiczne oraz badania opinii publicznej;
- 3) podmiotami gospodarczymi działającymi w obszarze badań i analiz dotyczącymi ochrony zdrowia.

Ośrodek nadzoruje Wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej Romuald Krajewski.

Ośrodek Studiów Analiz i Informacji rozpoczął współpracę z Ośrodkiem Realizacji Badań Socjologicznych Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Współpraca ma na celu wsparcie metodologiczne dotyczące organizacji i prowadzenia badań naukowych w zakresie socjologii w środowisku lekarzy i lekarzy dentystów. Celem OSAI jest przeprowadzenie badań opinii środowiska pozwalających na uzyskaniu wiarygodnego obrazu oczekiwań, mocnych stron i problemów. Wyniki badań mają pomóc samorządowi w podejmowaniu skuteczniejszych i bardziej oczekiwanych decyzji.

OSAI przeprowadził rozpoznanie potrzeb badań socjologicznych oraz ich formy poprzez badanie ilościowe na próbie 211 respondentów. Realizacja badania OSAI przeprowadzona została we współpracy z izbami lekarskimi. Wyniki badania pozwoliły określić jakie tematy badań byłyby najbardziej interesujące w środowisku. Poznano również opinię na temat najbardziej odpowiedniej formy badań, czasu ich realizacji oraz sposobu docierania do respondentów. Wyniki badania zostały opublikowane na łamach Gazety Lekarskiej.

OSAI na podstawie oczekiwań co do tematyki badań przeprowadził duże badanie ilościowe na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie 837 respondentów. Badanie dotyczyło kształcenia podyplomowego pt. „Możliwości i bariery rozwoju zawodowego lekarzy i lekarzy dentyków”. Nadzór metodologiczny nad badaniem sprawował Instytut Filozofii i Socjologii PAN. Badanie zasadnicze było realizowane od listopada 2011 do lutego 2012 roku, procedurą Mixed Mode Data Collection (ankieta papierowa, ankieta e-mail, ankieta telefoniczna). Oprócz wylosowanej próby, każdy chętny lekarz mógł wyrazić swoją opinię wypełniając ankietę umieszczoną na stronie internetowej OSAI.

Szczegółowe cele badania obejmowały:

1. Rekonstrukcję postaw i opinii lekarzy związanych z doskonaleniem zawodowym.
2. Identyfikację oczekiwań i postulatów lekarzy związanych z doskonaleniem zawodowym.
3. Określenie poświęconego czasu i wydatków na doskonalenie zawodowe lekarzy.
4. Określenie specjalizacji postrzeganych jako deficytowe, nadmiarowe oraz preferowane przez lekarzy.
5. Identyfikację szans i możliwości związanych z uzyskaniem specjalizacji.

Najważniejsze wnioski z badania

Badanie ujawniło dość dużo różnic w postawach lekarzy młodszych i starszych wobec doskonalenia zawodowego. Wyniki badania wskazują, że konieczne jest podniesienie poziomu wiedzy lekarzy, dostarczenie motywacji do zdobywania specjalizacji, ułatwienie pokonywania barier w dostępie do kształcenia specjalistycznego oraz dostosowanie form doskonalenia zawodowego do potrzeb młodego (i nie tylko) pokolenia lekarzy (skrócenie czasu kształcenia specjalistycznego, więcej kameralnych szkoleń i warsztatów, akcent na praktyczny charakter przekazywanych treści). W badaniu odnotowany został również wyraźny trend niskiej oceny praktycznego i pozamerytorycznego przygotowania do pracy w charakterze lekarza specjalisty. Według wyników badania Samorząd cieszy się zaufaniem

połowy lekarzy (51%) określonym pośrednio przez gotowość powierzenia mu ustalania zasad organizacji kształcenia i rozwoju zawodowego lekarzy.

OSAI poprzez ankietę rekrutacyjną zbadał również gotowość do udziału w badaniach opinii prowadzonych przez NIL oraz oczekiwania co do tematyki następnych badań, skalę korzystania z poczty elektronicznej wśród lekarzy i lekarzy dentystów z podziałem na młodszych i starszych. Również w tym badaniu, obejmującym prawie 1000 lekarzy i lekarzy dentystów, za najważniejsze uznano sprawy związane z kształceniem i rozwojem zawodowym.

Skrócony raport z badania wraz z prezentacją został umieszczony na stronie NIL i OSAI. Wyniki są publikowane w Gazecie Lekarskiej. Cały raport wraz z wynikami ankiety rekrutacyjnej dostępny jest w OSAI.

OSAI również:

- prowadzi stronę internetową na portalu Naczelnej Izby Lekarskiej zawierającą informacje oraz raporty przygotowane przez Ośrodek;
- monitoruje wyniki badań dotyczące środowiska lekarskiego przeprowadzonych przez inne podmioty;
- publikuje na stronie internetowej NIL i OSAI oraz w Gazecie Lekarskiej wyniki z przeprowadzonych badań socjologicznych;
- opublikował na stronie internetowej oraz przekazał jako materiał na Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Lekarzy raport „Lekarze w badaniach opinii społecznej w 2011 r.”
- współpracuje z Ośrodkiem Doskonalenia Zawodowego Naczelnej Izby Lekarskiej przy organizacji szkoleń z kompetencji miękkich.